

Hər bir insan üçün milli mənsubiyyəti onun qürur mənbəyidir

Hərtərəfli inkişafı şərtləndirən əsas amillərdən biri kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi, ayrı-ayrı sahələri əhatə edən Dövlət proqramlarının qəbulu və uğurlu icrasıdır. Hər bir sənədin icrasının uğurlu sonluqla başa çatması yeni proqramın qəbulunu zərurətə çevirir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin çıxışlarında bu məqam öz əksini tapır ki, Dövlət proqramlarında qarşıdakı dövr üçün vəzifələr müəyyənləşdirilməklə yanaşı, icra mexanizmləri, həmçinin ayrılaq maliyyə vəsciti öz əksini tapır.

Cənab İlham Əliyevin imzalandığı Sərəncam əsasında təsdiqlənən "2019-2030-cu illər üçün Azərbaycan Respublikasının Məşğulluq Strategiyası" 2006-2015-ci illəri əhatə edən Məşğulluq Strategiyasının davamı kimi dəyərləndirilir. Belə ki, qeyd olunan strategiyanın icrası müdдətində işsizlik seviyyəsi 7,3 faizdən 5 faizdək, yoxsulluq seviyyəsi 29,3 faizdən 4,9 faizdək azalıb, əhalinin gəlirləri 5,2 dəfə, minimum əməkhaqqı 3,5 dəfə, orta aylıq nominal əməkhaqqı 3,8 dəfə artıb. İşsizlərin, işe düzənməkdə çətinlik çəkən vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilmesi, əmək bazarının təkmiləşdirilməsi, əmək ehtiyatlarının keyfiyyətcə yaxşılaşması və rəqabətqabiliyyətinin artması, iqtisadi feallığın yüksəlməsi üçün əlverişli şərait yaradılması sahəsində mühüm tədbirlər həyata keçirilərək uğurlu nəticələr əldə olundub. Son 16 ilde 1,96 milyon yeni iş yeri yaradılıb ki, bunun da 73,3 faizi daimi iş yerləridir. Yeni iş yerlərinin 70 faizdən çoxu regionlar, mütləq əksəriyyəti qeyri-neft sektorunun payına düşür. Strategiyanın həyata keçirilməsində əsas hədəflərdən biri işsizlik seviyyəsini 2030-cu ilə qədər 4 faizə, qadınlar ve gənclər arasında minimuma endirmekdir. Qeyd edək ki, işsizlər arasında qadınların və gənclərin payının yüksək olması əmək bazarında müşahidə edilən əsas problemlərdəndir. Hədəflərdən biri 2025-ci ilədək bütün əhali qrupları üçün səmərəli məşğulluğa və layiqli əməyə nail olmaqdır. O da qeyd edilir ki, əmək bazarında və ya təhsilde olmayan gənclərin xüsusi çəkisi 2030-cu ilədək 15 faizə endirilməlidir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, yeni iş yerlərinin yaradılması daimi proses olmalıdır. Çünkü ölkədə ardiçil heyata keçirilən və əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına yönəlmüş sosial-iqtisadi siyasetin uğurla həyata keçirilməsi, icra olunan Dövlət proqramları demografiya və əhali sakinliyinin inkişafında öz müsbət təsirini göstərməkdədir.

Görülən işlərə, əldə olunan uğurlara qısa baxış keçirməyimiz

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev ölkəmizdə keçirilən növbəti siyahıyaalınmada iştirak edərək siyahıyaalma və sorğu vərəqələrinin suallarını cavablandırarkən bildirmişdir ki, Azərbaycanda əhalinin artması ölkəmizin mövqelərini möhkəmləndirir

səbəbsiz deyil. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin 7 sentyabr 2016-ci il tarixli Fərmanına əsasən cari ilin 1-10 oktyabr tarixlərində ölkəmizdə əhalinin növbəti siyahıyaalınması keçirilir. BMT-nin metodologiyasına görə, ölkə ərazisində yaşayan bütün şəxslər haqqında sosial-iqtisadi, coğrafi-demografik və etnik-mədəni əlamətlərinə görə məlumatların toplanması, ümumiləşdirilməsi və yayılması əhalinin siyahıyaalınmasının əsas məqsədidir. Siyahıyaalınmanın bütövlükdə həm ölkə, həm də regionlar üzrə aparılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, əhalinin tərkibinin müxtəlif əlamətlər üzrə öyrənilməsi ölkəmizdə sosial-iqtisadi inkişaf üçün gələcək plan və proqramların hazırlanmasında önemli rol oynayır.

Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın ən başlıca sərvətlərini qeyd edərək qədimlərdən bu torpaqda yaşayan, öz taleyini, həyatını bu torpağa bağlayan müxtəlif dinlərə etiqad edən insanları xüsusi vurğulayırdı: "Ərazilimizdə yaşayan azərbaycanlı da, lazı də, avar da, kurd da, tالış da, udin də, kumik da, başqası da-bütünlükde hamisi azərbaycanlıdır. Azərbaycanlı sözü bizi həmişə birləşdirib."

Bu gün Azərbaycanın tolerantlıq təcrübəsi digər ölkələrə nümunə göstərilir və öyrənilməsinin vacibliyi qeyd olunursa, bu, dövlətimizin uğurlu siyasetinin göstəricisidir. Bu günün reallıqları düzgün dəyərləndirmək her zaman keçilən yola nəzər salmağa, düzgün təhlillər aparmağa böyük zəruret yaradır. Məlum olduğu kimi, ötən əsrin sonlarında sovetlərin dağılması ilə yaranan, dünya birliyi üçün yeni proses olsa da, çox sürətə yayılan global dəyişikliklər iqtisadi, siyasi, sosial, demografik sahələrdə olduğu kimi, dini dözmüllük ənənələrinin qorunması üçün də əsl sınağı çevrildi. Bu baxımdan tolerantlıq və dözuñlükkə ənənələri ilə tarixən zəngin

olan Azərbaycan bir çox milletlərin və dini konfessiyaların yanaşı yaşamasını təmin edən ölkə kimi nümunə göstərildi. 1993-cü ilde ümummilli lider Heydər Əliyevin xalqın təkidilə tələbi ilə hakimiyətə qayıdış xalqlar və dinlərəsi münasibətlərin müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılmasında mühüm rol oynadı. Ölkəmizdən ev sahibliyi etdiyi dini sammitlərdə, sivilizasiyalararası dialoquğun gücləndirilməsi məsələlərinə həsr olunmuş beynəlxalq konfranslarında da tolerantlıq təcrübəsi yüksək dəyərləndirilərək bildirilir ki, Azərbaycanda milli dəyərlərə sadıq, ümuməməşəri dəyərlərə hörmət meyilləri respublikanın müasirləşməsinə, modernləşməsinə xidmət edir. Prezident İlham Əliyev bildirir ki, milli dəyərlərlərə sadıq olmalı, qloballaşma adı altında milli mentalitət xas olmayan keyfiyyətlər aşınmalıdır. Sovetlər dövründə xalqımız ne qədər məhrumiyyətlərə, çətinliklərlə üzləşsə belə dininə, mənəvi dəyərlərinə sadıq qalmışdır. Müstəqillik əldə etdikdən sonra dini ənənələrimizin təbliği, İslami dəyərlərə hörmət və ehtiram güclənmişdir. Son on altı ilde ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursu Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir, milli-mənəvi dəyərlərimizin inkişafı, azərbaycanlıq ideyasının təbliği istiqamətində mü hüüm addımlar atılır. Ölkəmizdə daim diqqət yetirilən vətəndaş birlüyü, həmrəyliyi, dini, milli məsələlərin həllinde əldə olunmuş uğurlar tarixi sərvətimiz, nailiyətindədir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirir: "Əsrlər boyu Azərbaycan sivilizasiyaların bir araya gəldiyi məkan olmuşdur. Bizim coğrafi yerləşməmiz və xalqımızın tarixi irsi Azərbaycanda xüsusi ab-hava yaratmışdır. Azərbaycan Avropa və Asiya arasında təbii coğrafi körpüdür. Əminəm ki, Azərbaycan hazırda Avropa ilə müsəlman dünyası arasında mədəni və siyasi köprü rolunu oynayır. Bizim cəmiyyət-

de multikulturalizm ənənələri dərin köklərə malikdir. Siyasi quruluşdan asılı olmayıla, Azərbaycan müxtəlif millətlərin, dinlərin və etnik azlıqların nümayəndələri hər zaman sühl və ləyaqət şəraitində yaşamışlar."

Milli dövlətə mənsubluq əsrlər boyu hər bir xalqın kimliyinin, şərəfli mübarizə yolunun təqdimatı olub. Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, ulu öndər Heydər Əliyev 1993-cü ilde xalqın təkidilə tələbi ilə hakimiyətə qayıdışından sonra bu çağırışı etmişdir ki, hərada yaşamasından asılı olmayaraq bütün soydaşlarımız bir amal - azərbaycanlıq ideyası etrafında səhərlişməlidir. Ümummilli Lider milli-mənəvi dəyərlərin, milli ruhun qorunması, kadrların milliləşdirilməsi, azərbaycanlıq ideologiyasının sistem halına salınması istiqamətində bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilmişdir. Ulu Öndər daim vurğuları ki, azərbaycanlıq ideologiyası real müstəqilliye nail olmaq, vahid, bölnüməz Azərbaycanı qoruyub saxlamaq və möhkəmləndirmək üçün vasitədir. Azərbaycanlıq milli mənsubiyəti, milli-mənəvi dəyərləri qoruyub saxlamaq, eyni zamanda, onların ümuməməşəri dəyərlərlə sintezindən, ineqrasiyasından bəhrələmək deməkdir. Ən əsası qeyd etdiyimiz kimi, azərbaycanlıq ideologiyası ölkədə vətəndaş birlili üçün uğurlu teməldir. "Hər bir insan üçün milli mənsubiyəti onun qurur mənbəyidir. Həmişə fər etmişəm, bu gün də fər edəm ki, mən azərbaycanlıyam. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycanlıqdır. Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsubiyətinə görə qurur hissə keçirməlidir və biz azərbaycanlılığı - Azərbaycan dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalyıq" bildirən ümummilli lider Heydər Əliyev azərbaycanlılığı milli ideologiyaya çevirməklə cəmiyyətin həmrəylik və bütövlüyüne, mənəvi birliyinə nail olmuşdur.

Azərbaycanlıq millətindən asılı olmayıaraq, özünü azərbaycanlı sayan vətəndaşların həmrəyliyi üçün möhkəm istinad mənbəyi, ideoloji bünövrədir. Bu ideolojiyanın xarakteri həm də dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızı vahid ideallar naməsində səfərbər etmek qüdrəti ilə müəyyən olunur. UNESCO-nun məlumatına görə, dünyada hazırda 40 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. Hesablamaların birində isə göstərilir ki, bu rəqəm 50 milyondur. Ümummilli lider Heydər Əliyev xarici ölkələrə səfərlərinin birində diaspor nümayəndələri ilə görüşündə söylədiyi bu fikirləri bir daha yada salmaq istərdik: "Siz düşünməyin ki, Azərbaycan bizim üçün nə edib, düşünün ki, biz Azərbaycan üçün nə etmişik. Onda Azərbaycan da irəli gedər, Azərbaycan diasporu da inkişaf edər... Harada doğulmağın fəqi yoxdur, əsas odur ki, sən azərbaycanlısan, Azərbaycan dilinin, mədəniyyətinin daşıyıcısın."

Bu gün böyük fəxr hissi ilə qeyd edirik ki, ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın istəyi ilə hakimiyətə qayıdışından sonra Azərbaycanda əldə edilmiş milli birlik ölkəmizin ən qiyamətli mənəvi-ideoloji sərvətlərindən biridir. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızla çoxşaxəli münasibətlər qurmaq, onları ümummilli mənəfələr naminə səfərbər etmek Azərbaycanın xarici siyasetində prioritət istiqamətlərdən birinə çevrilib.

Qısa təhlil əsasında bu ümumişdirməni apara bilərik ki, Azərbaycan tolerant, multikultural dəyərlərin inkişafına davamlı töhfələr verən ölkə, daim dünya birliliyinin feal üzvü kimi mövqeyini möhkəmləndirir, yeni eməkdaşlıq formatlarının yaradılmasında təşəbbüskar kimi çıxış edir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin ölkəmizdə keçirilən növbəti siyahıyaalınmada iştirak edərək siyahıyaalma və sorğu vərəqələrinin suallarını cavablandırarkən Azərbaycanda əhalinin artmasının ölkəmizin mövqelərini möhkəmləndirdiyini xüsusi qeyd etmişdir.

Bu gün fəxrle qeyd etdiyimiz uğurlar sırasında 10 milyonluq ölkə olduğumuzu xüsusi qeyd edirik. Bu mühüm hadisə Azərbaycanın iqtisadi inkişafının, təkmil işlahatların uğurlarının təqdimatı kimi fəaliyyəti ilə təsdiqləndirildi. Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, hər kesin Prezidenti olduğunu əməli fəaliyyəti ilə təsdiqləyən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev insan amilə böyük dəyər verir. "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyasında, 12 istiqaməti əhatə edən Strateji yol xəritələrində, "2019-2030-cu illər üçün Azərbaycan Respublikasının Məşğulluq Strategiyası"nda nəzərdə tutulan hədəflər ümumişdə əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsinə xidmət edir. 2009-cu ildə keçirilmiş əhaliinin siyahıyaalınmasından ötən müddət ərzində baş vermiş ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi proseslər, əldə olunan uğurlar demografik vəziyyətə təsir göstərərək əhalinin sayına, yerləşməsinə, sosial-iqtisadi və digər əlamətlər üzrə tərkibinin dəyişməsinə səbəb olub. Əhalinin sayı və onun strukturu daim zamana görə dəyişir. Bu dəyişikliklər iqtisadiyyatın, ümumilikdə ölkənin hərtərəfli inkişafına öz müsbət təsirini göstərir.

Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"